

Kő-Szabó Imre: A mázsa és a súlyok

Meghalt az öreg Varga Péter bácsi. Hetvenöt évet írhattak a fejfájára. Két évvel ezelőtt özvegyült meg, feleségét egy hirtelen jött agyvérzés szőlította a másvilágra. Két lánya maradt hátra. A Juli meg az Ida. Ők sem voltak már mai lányok, férjezettek, sőt nagy gyerekeik, meg unokáik is voltak, túl az ötvenen. Ahogy lezajlott a temetés, talán a koszorúkat rakták a sírra, titokban, már is a két lány fejében, megfordult az örökség kérdése. Egyértelmű volt, hogy a házat eladják. Nem vágyott egyikőjük sem arra, hogy visszaköltözzenek a szülői házba, különben is nekik nem kell, van sajátjuk. Az érte kapandó pénzen majd megosztóznak. Jól jön az, úgy is kell egy-két dolgot venni a lakásukba. A földek, amelyekkel az öreg Varga Péter bácsi rendelkezett és gazdálkodott, felesége halála után eladta.

- Ebben a korban már nem szaladgál az ember a mezőre! – összegezte bölcs nyugalommal paraszti életét.

Az érte kapott pénzt elosztotta a lányok között, mondván:

- Költsétek, amire szükségetek van, nekem már csak az a kis földrész kell, ahol majd véglegesen pihenhetek!

Így aztán a földekből nem maradt más, csak egy nagy legelő rész, valahol a falu határában. Nem tudta senki sem, merre van, a nagy lapos rétet emlegették, amely nem kellett még áron alul sem, senkinek.

Aztán eszükbe jutott a háznál lévő ingóságok sokasága. Ez volt inkább a nagy kérdés. Juli mamát, különösebben ez nem izgatta, de Ida mama, végig gondolta, hogy mi minden van még otthon, ami azért jó lenne, ha az övé volna. Megjelent előtte a rézből készült permetező, a forrázó teknő, amelyet disznóvágásnál használtak, meg az a nagy kád, présel a tetején, melyben a káposztát savanyították. Volt ott még sokféle más eszköz is, amely majd az osztozkodás tárgyát fogja képezni. Most jutott eszébe a mázsa a súlyokkal együtt. Ez egy gazdaságban fontos tárgy volt, hiszen ezen mérték a kicsépelte gabonát, majd az örölni, darálni valót, a végén a levágott hízott disznót. Ezt megszerzi magának, ez okvetlen az övé kell, hogy legyen!

A tépelődést a temetés utáni halotti tor szakította meg Ida mamánál. Elsírázták apjukat, az öreg Varga Péter bácsit. Elfogyasztották a marhalábszárból, főzött, krumplis pörköltöt. Megitták az öreg maradék borát, és búcsút mondtak közösen.

- Nyugodjon békében! – mondták megegyező hangon Juli mama és Ida mama.

Aztán két nap eltelt után találkoztak a szülői háznál. Alapos szemlét tartottak, titokban a lányok már eldöntötték, kinek mi kell, aztán ahogy megálltak a kamra ajtajában, elkezdtek sorolni. Rendben is ment a felsorolás, nem is volt gond, de amikor a mérleghez, vagy ahogy ők mondták, a mázsához értek, kipattant a feszültség. Mind a ketten akarták a mázsát, súlyokkal együtt.

- Kell nekem is a gazdaságban! – ezzel érveltek, közösen. Azt ugyan mind a ketten elfelejtették, hogy földjeik nincsenek, hiszen azt apjuk eladta. Így csépelte gabonát már nem kell mérni, de azért még a darálni való kukoricát, meg a hízott disznót meg kell mérni.

Ebből aztán nagy vita, majd veszekedés kerekedett, amely legalább két hétig nem is akart elcsitulni. Aztán úgy tűnt Juli mama az engedékenyebb.

- Vidd! – mondta Ida mamának határozottan, keményen, de valami ravaszság bujkált a szemében. Az ingóságokat, ezzel a mázsa körüli csetepatéval le is zárták, az eszközöket el is szállították. Aztán többet erről nem is beszéltek.

Eltelt majdnem egy év, amikor Ida mama beutazott a közeli városban vásárolni. Juli mama, amint meghallotta, hogy a busz elhagyja a megállót és irányt vett a város felé, szólt a férjének:

- Sanyi! Menj át Idáékhoz és kérd el a mázsát. Lemérjük a disznót! Sanyi a férj ezen csodálkozott, hiszen még nincs vágó súlyban. De az asszony parancsa, az, parancs! Sanyi, a férj át is ballagott Idáékhoz, ahol a másik férj, Gábor volt otthon.

- Elvinném a mázsát egy kicsit! – mondta Sanyi. Gábor nem volt kellő mélységben beavatva a dolgokba, így az első szóra odaadta a mázsát. Csak annyit tett hozzá: - A nagy súlyok itt vannak, az aprók, a rézből készültek a szekrényben. Ezeket most nem tudom oda adni, majd ha az asszony hazajön!

Ida mama a késő délutáni busszal érkezett vissza a városból. Gábor, a férj elmondta Juliék részéről a mázsa kölcsönkérését, amelyből azután világra szóló veszekedés kerekedett.

- Ilyen mafla embert még nem láttam! – mondta Ida mama. – Nem érted, csak azért kérték el, hogy náluk legyen! Bosszankodott egy darabig, aztán azzal vigasztalta magát: - Az apró súlyok nélkül úgy sem érnek vele semmit! – így dohogott.

Telt, múlt az idő, emlegették, mondták Juli mamának, hozza vissza a mázsát! Azonban nem történt semmi, a mázsa maradt, a réz súlyok, pedig a szekrényben lapultak. Időnként feledésbe is merült a mázsa. Juli és Ida mama is jó pár évvel idősebbek lettek, de a mázsa ügye ezen a ponton megrekedt.

Juli mama, később beteg lett, kórházba került és kétheti bentlét után, megtért teremtőjéhez. Sanyi, a férj megözvegyült. A régi házat eladta, egy kisebbbe költözött. A mázsát vitte magával. Már ugyan, nem mért vele semmit! – De jó, ha itt van! – ezzel nyugtatta a dolgokat. Így éldegélt, csendben, egyedül. Egy, decemberi reggelen a szomszédok találtak rá. Nyolcvan éves volt és tévézés közben a fotelban, átaludt a halálba.

Ida mamára maradt Sanyi ingósága, a házat a távolban élő rokonok kapták meg. A mázsa így visszakerült Ida mamához. Amikor visszavitték és letették a kamrába, akkor jutott eszébe:

- Gazdaság nincs! Nincs is mit mérni vele? – tárta szét karját. Pedig mostanra minden együtt volt, a mázsa is és a súlyok is!

*